

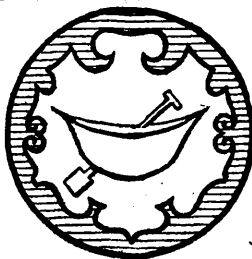
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Przeznaczenie: Kwartalnie .Mk. 12000.—
Miesięcznie . " 4000.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelony (cztery szpalty na stronie) Mk. 1000.—Przed tekstem Mk. 3000.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 400 marek za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 4000.—

Cena egzemplarza 1000 Mk.

Nr 31. (201.)

Łódź, wtorek 24 lipca 1928 r.

Rok V.

Dr. RYSZARD REINER.

Podstawy rozbudowy miast.

(Dokończenie).

Dla przeprowadzenia jednak budowy miasta sam plan rozbudowy jeszcze nie wystarcza.

Jeżeli bowiem Zarząd miasta czy to drogą dobrowolnej umowy z właścicielami gruntu, czy też przez wywłaszczenie uzyskał grunt pod budowę ulic i ulice otworzył, to mimo to przyległe do ulic działki budowlane nie zawsze nadają się pod budowę, a przynajmniej nie zawsze w takim stopniu, jakby tego wymagać należało ze względów gospodarczych, zdrowotnych i estetycznych. Choćby bowiem plan rozbudowy starał się przez stosowny podział bloków budowlanych, przez odstąpienie od prostego kierunku ulic zastosować się do działek budowlanych, to działki te częstokroć nie otrzymają mimo to takiego kształtu, żeby je można było stosownie do przepisów ustawy budowniczej zabudować.

Niejednokrotnie okaże się potrzeba sprostowania granic, zmiany kształtu lub połączenia działek.

Konieczność zastosowania nawet przymusu regulacyjnego i komasacyjnego występuje jaskrawo w następujących przypadkach:

a) Gdy dane granice parcel zbiegają się pod kątem ostrym lub rozwartym z linią regulacyjną ulicy.

b) Gdy działki mają nieodpowiedni kształt lub z sobą się zająbiają.

c) Gdy działki są wąskie a długie.

d) Gdy nowo zaprojektowana ulica zabiera całą parcelę lub zostawia nieznaczne skrawki. Jeden zatem właściciel traci całą swą nieruchomości lub otrzymuje niezabudowlany skrawek, a sąsiadowi z tyłu nie tylko zostawia się całą parcelę, ale nadto daje mu się dla niej front. Tę niesprawiedliwość usuwa przeprowadzona na czas regulacja granic.

Licząc się z tem, zarządy miast niechętnie przystępują do rozszerzania ulic kosztem płytkich parcel, na czem cierpią stosunki komunikacyjne.

e) Gdy wzdłuż ulicy są płytkie parcele, które tylko po skomasowaniu z tylnymi gruntami dadzą się zabudować.

Tworzenie zatem działek racjonalnych polegać może na regulowaniu kształtu poszczególnych działek, na zwiększaniu działek przez wcielenie do nich działek mniejszych, lub ich części, wreszcie na łączeniu kilku działek.

Jeżeli w danym bloku gruntów leży kilka takich nie dających się zabudować działek, to właściciele ich mogą w drodze wzajemnych rokowań przeprowadzić ich uregulowanie. W ten sposób jednak dałoby się to przeprowadzić tylko wtedy, gdy wszyscy ludzie byli należycie uświadomieni i skłonni do zgodnego załatwienia sprawy. Warunki te jednak rzadko zachodzą. A ponieważ przy regulacji granic każda prawie działka musi ulec zmianie, wystarczy nieraz brak zgody właściciela jednej parceli, ażeby starania wszystkich speliły na niczem, a regulacja odwlokła się na wiele lat.

Doświadczenia zaś poczynione we wszystkich prawie miastach wskazują, że przez zaniedbanie we właściwym czasie stworzenia działek racjonalnych, rozwój budowlany miasta może być zagrożony, bo w razie wzmoczenia się ruchu budowlanego można stanąć wobec braku zdalnych pod budowę parcel pomimo olbrzymich niezabudowanych obszarów miast i ich sfer interesów, przewidzianych ustawą o reformie rolnej.

Jeżeli wskutek oporu właścicieli nie dojdzie do utworzenia racjonalnych działek, to stanowisko władz może być dwojakie, zależnie od tego, czy grunt graniczy z istniejącą już ulicą, czy też leży w otwartym polu i dopiero przez założenie ulicy stanie się zdalny pod budowę.

W pierwszym przypadku nie mogą władze budowlane stale sprzeciwiać się zabudowaniu nieuregulowanych gruntów, o ile parcele odpowiadają mniej więcej przepisom ustawy. Przez zabudowanie jednak tych gruntów przed uregulowaniem granic reszta parcel jest dla budowy z reguły stracona, a co najmniej zepsuta.

Jeżeli zaś właściciele z własnej inicjatywy nie przystąpią do założenia ulicy, potrzebnej do zabudowania ich gruntów, to i Gmina wstrzyma się z urządzeniem ulicy z urzędu możliwie najdłużej, ponieważ utworzenie ulicy nie zawsze przyczyni się do powstania działek, nadających się do zabudowania.

W obydwóch przypadkach wynikają szkody tak dla osób prywatnych jak i dla ogółu.

Właściciele gruntów ponoszą ekonomiczne straty, a interes publiczny cierpi pod względem higienicznym i estetycznym.

Zabudowanie ostrokątnych albo niekształtnych gruntów przy istniejącej, już ulicy, o ile wogóle jest możliwe, pociąga za sobą stale straty materialne dla właścicieli. Przez nieforemność parceli wzrastają koszty budowy, zmniejsza się wartość mieszkań, psuje się rozkład ubikacyj, utrudniony jest dostęp światła i powietrza.

Literatura fachowa i praktyka miast zagranicznych wykazują natomiast szereg korzyści, które wynikają z akcji, zmierzającej do racjonalnego tworzenia działek budowlanych nawet w drodze przymusowej.

Działalność bowiem taka:

1) Umożliwia celowe, użytkowanie działek budowlanych nawet wbrew i niezasadnionemu oporowi jednostek.

2) Polepsza stosunki materialne wszystkich interesowanych.

3) Zapobiega szkodliwemu po względem gospodarczym i zdrowotnym sposobowi zabudowania.

4) Zabezpiecza ogół właścicieli danego kompleksu gruntowego przed uporem złośliwych jednostek. Sprawy majątkowe uboższych chroni przed przewagą zamożniejszych, a więc silniejszych ekonomicznie właścicieli.

5) Chroni mieszkańców poszczególnych dzielnic od długoletnich niedogodności komunikacyjnych i zwalnia od sąsiedztwa zanieczyszczonych i odłogiem leżących parcel.

6) Umożliwia uporządkowane zabudowanie miasta.

7) Ukróca spekulację gruntową, podbijającą w górę ceny parcel, a wzmaga podaż gotowych do zabudowania gruntów.

8) Obniża ceny gruntów, co jest (oczywiście znów w czasach normalnych) jednym z środków do zwalczania nędzy mieszkaniowej w miastach.

Zwalnia gminę, a więc wszystkich opłacających podatki od niepotrzebnych kosztów wywłaszczenia.

Zanim sprawę **przymusu komasacyjnego** unormowano w drodze ustawodawczej, była ona przedmiotem ostrej krytyki. Twierdzono, że przymusowa zmiana parcel jest jaskrawym zamachem na prawo własności.

Zarzut to niesłuszny:

W wielu państwach, także w Polsce obowiązują ustawy, odnoszące się do przymusowej komasacji gruntów rolnych.

Jeżeli ustawy przymus usprawiedliwiony jest na wsi, gdzie ludność jest o wiele więcej przywiązana do ziemi, to tembardziej może być dopuszczony w mieście. Przy komasacji gruntów miejskich otrzymuje każdy właściciel swą własność wprawdzie w innej postaci, ale conajmniej o tej samej wartości co poprzednia, a najczęściej nawet większej, bo na miejsce nienadającego się do zabudowania obszaru zyskuje gotową do budowy parcelę. Własność podlega we wszystkich państwach wywłaszczeniu, a to w tym celu, aby mimo opozycji jednostek możebne było przeprowadzenie kolei, dróg wodnych i innych urządzeń, przynoszących pożytek ogółowi. Wywłaszczony otrzymuje zamiast gruntu odszkodowanie pieniężne. Przy komasacji gruntów prawo własności jest mniej ograniczone, bo tu zamiast jednego gruntu, otrzymuje się inny lepszy, a interes publiczny jak wyżej wykazano zyskuje na tem.

Zresztą prawo własności gruntu nie jest nieograniczone, co podkreśla wyraźnie art. 98 konstytucji polskiej.

Każda ustawa budowlana nie jest niczem innym, jak ograniczeniem prawa własności w interesie dobra publicznego.

Nie dziwią nikogo naprzykład zakazy ustaw bud., że wolno zabudować tylko $\frac{4}{5}$ parceli i tylko do pewnej wysokości. W niektórych częściach miasta zakazane jest urządzenie zakładów przemysłowych i t. d. Takie rozporządzenie gruntem, stanowiącym własność prywatną, jest uznane wszędzie za potrzebne dla dobra powszechnego. Są to ograniczenia większe niż przymus komasacyjny. Rozczulanie się nad losem właścicieli, którym się przymusowo grunty ureguluje, byłoby wprost rzeczą śmieszną u nas w Polsce, gdzie mamy ustawę o reformie rolnej, która zezwala najmniejszy nawet obszar gruntu wywłaszczyć na podstawie kauczukowego przepisu o nieprawidłowem zagospodarowaniu.

Tu zaznaczyć należy, że mimo wprowadzenia w życie ustawy, normującej regulację gruntów budowlanych, rzadko tylko przychodzi do przymusowego zastosowania przepisów takiej ustawy.

Wystarcza zazwyczaj możność zastosowania przymusowych środków, aby opornych skłonić do zgody.

Co do ustawodawstwa w sprawie komasacji podnieść należy, że sprawę tę unormowano kilkoma ustawami. Najważniejszą dla nas jest ustawa specjalna dla m. Frankfurtu n. M. z 28 lipca 1902, bo ustawa od 28 lipca 1911 obowiązuje w Poznaniu, a w miastach b. zaboru pruskiego od r. 1918 (od wprowadzenia ustawy mieszkaniowej). W b. zaborze austr. i rosyjskim dotychczas ustawy o komasacji dla miast nie wydano.

W b. zaborze rosyjskim po raz pierwszy zajęto się regulacją działek budowlanych w r. 1916. Mianowicie rozporządzeniem General-Gubernatorstwa warszawskiego z dnia 1 listopada 1916 (Dz. Rozp. Gen. Gub. № 56, poz. 211) unormowano sprawę komasacji gruntów dla m. Kalisza, zburzonego przez Niemców. Rozporządzenie to pozostawił w mocy art. ust. polskiej z dnia 2 marca 1920, № 24, poz. 143 o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek. Ustawa ta obowiązuje w b. zaborze rosyjskim i austriackim i normuje w art. 18 — 34 już zasadniczo sprawę tworzenia racjonalnych działek budowlanych, jednak tylko w niektórych miejscowościach, zniszczonych przez wojnę. Miejscowości te wymienione są szczegółowo w § 18 rozp. Ministerstwa robót publ. z 17 maja 1920, № 43, poz. 264.

Przepisy o tworzeniu racjonalnych działek przedstawiają się w skróceniu następująco:

Przy odbudowie wsi, miast i miasteczek (osad) i zdrojowisk należy dążyć do racjonalnego zabudowania.

Działalność ta obejmuje:

a) racjonalne uregulowanie kształtu poszczególnych działek bez zmiany ich obszaru i wartości.

b) tworzenie działek powiększonych przez wcielenie do nich działek mniejszych lub części działek, gdy odrębne zabudowanie jednych i drugich nie odpowiadałoby wymaganiom zdrowotności, bezpieczeństwa albo względom gospodarczym i estetycznym, lub gdy tego wymagają względy sanacji bloków budowlanych, realizacja planów regulacyjnych lub inny interes publiczny.

c) łączenie kilku działek, należących do jednego właściciela. Środki te w razie potrzeby mogą być stosowane łącznie, przyczem działki mogą ulec przełożeniu. O tem, komu ma przyspaść własność działki powiększonej decyduje kolejno: ugoda stron, względ na zabezpieczenie możliwości odbudowania się w tym samym bloku, oraz na stosunki gospodarcze, wreszcie los.

Przy łączeniu działek ciężary hipoteczne, obciążające działki poszczególne jednego właściciela, przenosi się z urzędu na nowo-powstałą działkę, jeżeli poprzednie działki, z których powstała nowa działka, były jednakowo obciążone; w razie niejednakowego obciążenia porządek ciężarów ustala się w drodze dobrowolnego porozumienia się wierzycieli i właściciela; w braku porozumienia muszą wierzyciele przyjąć bez wypowiedzenia i bez odszkodowania spłatę wierzytelności w każdej chwili, poczynając od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o łączeniu.

Jeżeli w miejsce jednej działki przydzielono właścicielowi inną działkę, prawa, na działkach tych ciężące, przechodzą z dawnej działki na nową. Jeżeli działki tę są różnej wartości, płaci ten, kto na zamianie zyskuje, wynagrodzenie, które przeznaczone jest w pierwszej linii na zaspokojenie wierzycieli danej działki.

We wszystkich powyższych przypadkach służebności, które stały się bezprzedmiotowe, gasną bez wynagrodzenia.

Służebności, potrzebne dla racjonalnego zabudowania, powinny być ustanowione z urzędu za wynagrodzeniem lub bez wynagrodzenia.

Właściciele nieruchomości, życzący sobie przeprowadzenia regulacji, powinni wnieść prośbę pisemnie lub ustnie do Biura Odbudowy i wyluszczyć w niej przyczynę i potrzebę żądanej czynności.

Województwo zatwierdza przedłożoną mu ugode stron; w razie, gdy uzna ugode za odpowiadającą celom odbudowy, lub w braku ugody, wydaje orzeczenie o potrzebie, przedmiocie i rozmiarze zmian w działkach

budowlanych, orzeka zarazem o zniesieniu i ustanowieniu służebności, o wysokości wynagrodzenia za odjęte działki lub ich części i za zlikwidowane i ustanowione prawa, oraz o wysokości i rozkładzie kosztów dochodzenia komisyjnego.

Przez wydanie tych przepisów rzeczy samej jeszcze nie załatwiono wyczerpująco, bo ograniczono ją tylko do miejscowości, zniszczonych przez wojnę. To też tak ze strony Rządu jak i poszczególnych gmin przygotowano projekty ustaw o przymusie tworzenia racjonalnych działek budowlanych.

Dla miasta Krakowa opracowano projekt takiej ustawy jeszcze przed wojną. Projekt ten o 17 §§-ach dozwala przeprowadzić przymusowo uregulowanie granic, komasację i nowy podział, jeżeli parcele budowlane, położone w kompleksie gruntów objętych planem regulacyjnym, lub uchwalonymi liniami regulacyjnymi i budowlanymi ulic i placów z powodu swego położenia, kształtu, lub rozmiarów nie nadają się z osobna pod budowę. Uregulowanie granic względnie komasację przeprowadza Magistrat albo:

a) z urzędu na podstawie uchwały Rady miejskiej, albo:

b) na wniosek większości interesowanych, do których należy więcej, niż połowa powierzchni gruntów, mających ulec komasacji.

Projekt ustawy budowniczej dla Lwowa z r. 1921 zajmuje się omawianą w niniejszym artykule sprawą w § 18 pod tytułem „Komasacja”. Rzecz przedstawiona jest krótko w jednym §-fie. Projekt nie zawiera przepisów proceduralnych. Brak ten powinien być uzupełniony. Tenor reszty przepisów jest zgodny z projektem krakowskim.

Rządowy projekt powszechnej ustawy budowlanej z r. 1921 załatwia trafnie i celowo sprawę tu rozpatrywaną w art. 27—39. Postępowania jednak nie określa, pozostawiając to rozporządzeniu wykonawczemu.

Ten przepis należałoby zmienić w tym kierunku, że sposób zarządzenia regulacji działek ma być szczegółowo ustalony miejscowymi przepisami budowlanymi.

Dać należy, że w projekcie krakowskim jak i lwowskim przestrzega się ściśle zasady autonomii miast. Ta rzecz nie jest w projekcie rządowym ściśle postawiona i dlatego miasta powinnyby postarać się o taką stylizację przepisów projektu rządowego, aby autonomia miast, wyłącznych z powiatów, w niczem nie była uszczuplona.

Jakkolwiek same ustawy o regulacji miast, jeszcze miast tych nie rozbudują, stanowią jednak podstawę dla prac regulacyjnych, bez których o rozbudowie miast mowy być nie może.

W ten sposób byłaby przedstawiona sprawa planów rozbudowy i przekształcenia parcel budowlanych. Dalsze kwestje, dotyczące rozbudowy miast, t. j. sprawy nabywania gruntów przez gminy i budowa domów gminnych będą przedmiotem osobnego artykułu.

Piękna uroczystość.

Ustępujące władze miejskie zamknęły niejako swą kadencję podniosłą uroczystością poświęcenia w dn. 15 b. m. trzech budujących się gmachów miejskich: szkół powszechnych przy al. Cegielnianej 58 i Nowo-Targowej 24 oraz łaźni ludowej przy zbiegu alle Nawrot i Wodnej. Ten akt poświęcenia fundamentów najpotrzebniejszych miastu naszym gmachów symbolizując doskonale i awypakła ogólną linię działalności odchodzącego zarządu miejskiego, dla którego szkolnictwo powszechne i higiena społeczna były najgłówniejszymi bodaj punktami programu komunalnego.

W uroczystości niedzielnej wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich z prof. Raciborskim na czele, zarządu m. Łodzi w osobach p. p. prezydenta Rzewskiego, ławników sen. dr. Kopeńskiego, Gackiego i Joela, komitetu budowy szkół powszechnych, karatorjam O. S. Ł. z p. wizytatorem Grabińskim, delegaci stowarzyszeń kulturalno-oświatowych, nauczycielstwa, prasa oraz liczne rzesze publiczności. Aktów poświęcenia dokonał ks. prałat Bączek.

Uroczystość rozpoczęto o g. 9¹/₂ r. poświęceniem gmachu szkolnego przy ul. Cegielnianej 58, gdzie piękne przemówienie okolicznościowe wygłosili: ks. prałat Bączek, prez. Rzewski i ławnik sen. dr. Kopeński. Następnie p. prezydent odczytał akt erekcyjny, który po podpisaniu go przez przedstawicieli władz, działwy szkolnej i obywateli, wmarowany został w fundamenty gmachu szkolnego. Akt ten brzmi jak następując:

**Akt założenia kamienia węgielnego pod gmach
szkoły powszechnej przy ul. Cegielnianej 58.**

Dnia 15 lipca 1923 r. o godz. 9 1/2 w piątym roku niepodległości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej za rządów Prezydenta Rzeczypospolitej, Stanisława Wojciechowskiego, Prezydenta Ministrów, Wincentego Witosa, Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Stanisława Głabińskiego, Wojewody Łódzkiego, Marjana Rembowskiego, Prezydenta miasta, Aleksego Rzewskiego, Ławników Wydziału Oświaty i Kultury, Stefana Kopeńskiego, i Władysława Gackiego, Karatora Łódzkiego Okręgu Szkolnego, Jana Jarosza, Inspektora Szkolnego, Czesława Bagińskiego, Komisarza Rządu, Stanisława Izyckiego, Ławnika Wydziału Badownictwa Miejskiego, Tadeusza Waryńskiego, w obecności duchowieństwa, przedstawicieli władz administracyjnych, oświatowych, sądowych, wojskowych, samorządowych, instytucyj społecznych, rodziców, nauczycielstwa i młodzieży szkolnej w wykonaniu uchwały, powyższej w dnia 27 czerwieca 1922 r. przez Pierwszą Radę Miejską z powszechnych wyborów, a w chwili nader krytycznego położenia finansowego samorządu łódzkiego zostały założone i poświęcone fundamenty tego gmachu szkolnego dla dzieci łódzkich, jako trwała podwalina lepszej przyszłości Ojczyzny.

Akta poświęcenia dokonał Ksiądz Jan Bączek, prałat Kapitały Łódzkiej.

Zaprojektował i plany gmachu opracował Artysta-Architekt, Wiesław Lisowski.

Komitet Badowy stanowili:

1. Starosta Antoni Reńszewski — prezes,
2. Prezydent miasta Aleksy Rzewski — wiceprezes,
3. Karator Szkolny Okręgu Łódzkiego, Dr. Jan Jarosz,
4. Ławnik Wydziału Oświaty i Kultury, Dr. Stefan Kopeński,
5. " " " " " " " Władysław Gacki,
6. Wiceprezydent miasta, Dr. Tadeusz Waryński,
7. " " " " " " " Józef Pogonowski,
8. Wizytator Szkolnictwa Powszechnego O. S. Ł. Болеслав Krzywobłocki.
9. Inspektor Szkolny, Czesław Bagiński.
10. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia, dr. Stanisław Skalski
11. Przedstawiciel Wojewódzk. Dyrekcji Robót Publicznych, inż. Rudolf Sanderland,
12. Ławnik Wydziału Handlowo-Gospodarczego, Ludwik Dzieńniakowski,

13. Naczelnik Wydziału Budown. Miejsk. inż. Wiesław Lisowski, kierownik robót,

14. Naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury, Jan Waltratas, sekretarz.

Po odegraniu przez orkiestrę Komendy Pol. Państw. hymna narodowego, udano się gremjalnie do budowanego gmachu szkoły powszechnej przy ul. Nowo-Targowej № 24, gdzie, po poświęceniu, przemawiali ks. prałat Bączek, ławnik Gaeki oraz delegat Koła Opiek. Szkolnych p. Jędrych, który złożył zarządowi miejskiemu w imieniu Koła gorące podziękowanie za wyteżoną i owocną działalność w dziedzinie szkolnictwa powszechnego. Wmarowano następnie akt erekcyjny o podobnej, jak powyżej treści, po czem orkiestra 28 p. S. K. odegrała Rotę.

O g. 11-ej odbyło się poświęcenie fundamentów łaźni ludowej przy zbiegu ul. Nawrot i Wodnej. Tu przemawiali ks. prałat Bączek oraz ławnik Wydziału Zdrowotn. Publ., p. Joel, podkreślając czteroletnie wysiłki władz miejskich w walce z brudem i epidemjami. Uroczysty moment poświęcenia awieczniono wmarowaniem odpowiedniego aktu erekcyjnego, zaś odegranie przez orkiestrę policyjną Mazurka Dąbrowskiego zakończyło ceremonję.

Uroczystość poświęcenia gmachów miejskich o tak doniosłem znaczeniu, które — mimo wielkich trudności finansowych samorządu — stanęła niezadługo pod dachem, pozostawiła w świadomości wszystkich uczestników niezatarte wspomnienie, wraz z nadzieją dalszego pomyślnego rozwoju najważniejszych dla obywateli m. Łodzi dziedzin gospodarki miejskiej.

B. D.

Zatwierdzenie wyborów do Rady Miejskiej.

(Motywy M. S. Wewn.).

W sobotę, d. 14 b. m. Magistrat otrzymał z Urzędu Wojewódzkiego odpis decyzji M. S. Wewn., uznającej za prawomocne wybory do Rady Miejskiej w Łodzi, dokonane w d. 13 maja b. r. Decyzja ta ma brzmienie następujące:

„Decyzją z dnia 9. VI. r. b. № SM. 1193/19/21 nie uwzględnił P. n. Wojewoda skarg przeciwko wyborom do Rady Miejskiej w Łodzi, dokonanym w dniu 13 maja r. b., wniesionych przez Edmunda Wawrzyńskiego, Józefa Pracza, Henryka Marksa, Wacława Sobezaka i Adama Kodurę i uznał te wybory za legalne.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oddala sprzeciwy, wniesione od tej decyzji Pana Wojewody przez wymienionych wyżej wyborców, jako niezasadnione, i decyując tę utrzymując w mocy.

Na uzasadnienie swej decyzji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przytacza co następuje:

W swych skargach przeciwko wyborom do Rady Miejskiej w mieście Łodzi, dokonanym w dniu 13. V. r. b. oraz w sprzeciwach do Ministerstwa podnoszą wszyscy wymienieni na wstępie wyborcy następujące zarzuty przeciwko przeprowadzonym wyborom:

1) że Główny Komitet Wyborczy naruszył przepisy art. 25 i 26 regulaminu wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17. XII. 1918 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. № 3 z r. 1918, poz. 46),

2) że w decyzji Głównego Komitetu Wyborczego z dnia 11 maja r. b. № 958 o anieważnieniu listy kandydatów № 5 brak motywów.

Ponadto Edmund Wawrzyński, Józef Praez i Henryk Marks zarzucają, że:

1) Główny Komitet Wyborczy naruszył przepisy art. 40, 42 i 48 regulaminu wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17. XII. 1918 r.

2) przez zarządzenia represyjne w stosunku do przedstawicieli i zwolenników listy № 5 ze strony władz policyjnych została naruszona zasada wolności wyborów.

Zarzuty te nie mogły być uznane za słuszne ze względów następujących:

Odnosnie do pogwałcenia art. 25 i 26 regulaminu wyborczego.

Art. 2-gi regulaminu wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17. XII. 1918 r. powierza kierownictwo, a temsamem także kontrolę nad legalnością postępowania przy wyborach, Głównemu Komitetowi Wyborczemu. Komitet ten dopatrzył się w zarządzeniu swego przewodniczącego w przedmiocie ogłoszenia z dn. 8. V. r. b. listy kandydatów № 5 braku ustawowych warunków ważności, ponieważ opublikowanie tej listy, zgłoszonej z ramienia i pod firmą organizacji, rozwijającej działalność przeciwną istniejącemu porządkowi prawnemu, byłoby pośrednio publicznem uznaniem tej organizacji i jej działalności wobec wyborców.

Skoro zaś Komitet ustalił, że zarządzenie jego przewodniczącego nie posiada ustawowych warunków ważności, miał on z mocy powołanego art. 2-go regulaminu wyborczego nie tylko prawo, lecz i obowiązek zarządzić w każdym czasie wycofanie listy № 5 z liczby ogłoszonych list kandydatów i zarządzenie to podać w odpowiedni sposób do publicznej wiadomości.

Odnosnie do pogwałcenia art. 40 i 42 regulaminu wyborczego:

Wobec tego, że wybory jeszcze przed głosowaniem zostali zawiadomieni przez Główny Komitet Wyborczy o unieważnieniu listy kandydatów № 5, oraz że w dniu ogłoszenia lista ta nie istniała, głosy, oddane na unieważnioną listę, Komitet Wyborczy winien był uznać za nieważne, zgodnie z art. 40 i 42 regulaminu wyborczego do Rad miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r.

Odnosnie do pogwałcenia art. 48 regulaminu wyborczego:

Przepisy tego art. podają tylko powody, z których mogą być zakwestjonowane dokonane wybory do Rady Miejskiej.

Z tego wynika, że podniesiony przez rekarentów zarzut, iż postanowienia art. 48 regulaminu wyborczego do Rad miejskich z dn. 17. XII. 1918 r. zostały pogwałcone w czasie wyborów do Rady miejskiej w mieście Łodzi jest niezasadniony.

Odnosnie do braku motywów w zarządzeniu Głównego Komitetu Wyborczego w przedmiocie unieważnienia listy № 5:

Regulamin wyborczy do Rad Miejskich z dnia 17. XII 1918 r. nie zawiera przepisu, któryby zobowiązywał Główny Komitet Wyborczy do zapatrywania swych zarządzeń w motywy, w niezapatrywaniu zatem zarządzenia Komitetu z dn. 11. V. r. b. № 958 odpowiednimi motywami nie można dopatrzeć się obrazy prawa.

Odnosnie do pogwałcenia wolności wyborów przez zarządzenia władz policyjnych:

Ponieważ lista kandydatów № 5 została unieważniona, zarzuty co do pogwałcenia wolności wyborów przez zarządzenia władz policyjnych w stosunku do przedstawicieli i zwolenników tej listy nie mają dla sprawy ważności wyborów żadnego znaczenia.

O powyższem zechce Pan Wojewoda zawiadomić każdego z rezydentów, zaznaczając, że decyzja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w danej sprawie w postępowaniu administracyjnem jest ostateczną.*

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 32.

Przypominając i uzupełniając okólniki № 8— 0.327/23 I z dnia 23 stycznia 1923 roku oraz № 11 — 0.827/23 I z dnia 2 marca 1923 r. niniejszem poleca się wszystkim p.p. Naczelnikom i Kierownikom poszczególnych Wydziałów i Oddziałów Magistratu m. Łodzi nadsyłanie Referatowi Prasowemu odpisów sprawozdań kwartalnych z działalności poszczególnych resortów Zarządu Miejskiego równocześnie z przedkładaniem tychże Wydziałowi Prezydjalnemu.

Sprawozdania powyższe będą publikowane w całości lub skrótach w „Dzienniku Zarządu m. Łodzi” oraz w prasie miejscowej, celem należytego informowania społeczeństwa łódzkiego o zamierzeniach i pracach Zarządu Miejskiego na polu gospodarki komunalnej.

Łódź, dnia 7 lipca 1923 r.

Prezydent (—) Rzewski.

(—) Miecz. Kalinowski
p. o. Dyrektora
Zarządu Głównego.

Okólnik № 33.

W wykonaniu uchwały Magistratu m. Łodzi № 767 z dn. 10 lipca 1923 roku, niniejszem zawiadamia się, że wysokość mnożnika na m. lipiec 1923 roku oraz narazie na m. sierpień 1923 roku podwyższona została o dalsze 27,77 proc., t. j. z 56176 do 71876 punktów.

Wobec tego:

I. wszyscy pracownicy miejscy powinni otrzymywać, poczynając od dnia 1 lipca 1923 roku, wynagrodzenie według niżej podanych stawek:

a) urzędnicy

XII	kategori	1.292.600.—	miesięcz.
XI	"	1.447.600.—	"
X	"	1.623.600.—	"
IX	"	1.780.800.—	"
VIII	"	1.943.900.—	"
VII	"	2.120.600.—	"
VI	"	2.259.400.—	"
V	"	2.423.900.—	"
IV	"	2.564.100.—	"
III	"	2.801.300.—	"
II	"	3.056.400.—	"
I	"	3.361.700.—	"

b) oficjaliści:

I	"	1.293.600.—	"
II	"	1.447.600.—	"
III	"	1.623.600.—	"
IV	"	1.780.800.—	"
V	"	1.942.900.—	"

c) robotnicy niewykwalifikowani po mk. 51.700.— dziennie, rzemieślnicy III kategorii po mk. 71.100.— dziennie, praktykanci biarowi po marek 41.400.— dziennie, starsi gońcy po mk. 31.000.— dziennie, gońcy po mk. 20.700.— dziennie, sprzętaczkci po mk. 51.700.— i 36.900.— dziennie.

II. a) wynagrodzenie - dzienne ewent. miesięczne pracowników Wydziału Opieki Społecznej i Wydziału Zdrowotności Publicznej, otrzymujących całkowite utrzymanie, powinno być podwyższone z dniem 1 lipca 1923 roku o 20,82 proc.

(75 proc. od 27,77 proc.), biorąc za podstawę pobory z m. czerwca 1923.

b) wynagrodzenieienne ewent. miesięczne wszystkich innych pracowników, nie dających się podciągnąć pod wyżej wymienione kategorie, powinno być podwyższone z dn. 1 lipca 1923 r. o 27,77 proc., biorąc za podstawę pobory z m. czerwca 1923 roku;

III. dodatki rodzinne należy asygnować w m. lipca 1923 roku wszystkim pracownikom miejskim w wysokości mk. 502,400.— na małą rodzinę (1 dziecko, żona, 2 dzieci, żona i 1 dziecko), mk. 861,300 na średnią rodzinę (3 dzieci, 2 dzieci i żona, 4 dzieci, 3 dzieci i żona) i mk. 1.220.200.— na dużą rodzinę (5 dzieci, żona i 4 dzieci, 6 dzieci, żona i 5 dzieci;

IV. dodatki funkcyjne za kierownictwo wynosić będą w m. lipca 1923 roku dla urzędników I kategorii mk. 2,296,800.—, II kategorii — mk. 1,722,600.—, III kategorii — mk. 861,300.—, oraz IV i V kategorii — mk. 574,200.—;

V. wysokość dodatków za wystągę lat oraz dodatków za stadję wyższe za m. lipiec 1923 roku określa załączona do niniejszego tabela.

W miesiącu sierpnia 1923 roku powinni wszyscy pracownicy miejscy otrzymywać pobory według nowych — wyżej podanych — stawek, różniąc zaś za m. lipiec 1923 roku otrzymać w czasie do dnia 15 sierpnia 1923 roku.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział do spraw personalnych Wydziału Prezydjalnego.

Łódź, dnia 11 lipca 1923 r.

Prezydent (—) Rzewski.

p. o. Dyrektora Zarządu Głównego

(—) Kalinowski.

Kronika miejska.

— **Podwyższenie taryfy za gaz.** Na wniosek Rady Nadzorczej Gazonni Miejskiej Magistrat zatwierdził nową podwyższoną taryfę za gaz. Według niej, począwszy od dnia 1 czerwca r. b., obowiązywać będą ceny następujące:

a) za gaz do oświetlenia Marek 107,000 za 1000 stóp³

b) za gaz do silników Mk. 90,000 za 1000 stóp³

c) za gaz dla instytucyj miejskich i do oświetlenia alie Mk. 71,000 za 100 stóp³.

Zaopatrzenie uchwały Magistrata moją obowiązującą wstecz tłumaczy się tem, że uskutecznienie kalkulacji cen produkowanego gazu — wobec wciąż zwiększających się cen węgla, materiałów eksploatacyjnych i robocizny możliwe jest dopiero zawsze w końcu upływającego miesiąca.

— **Szkola dla moralnie zaniedbanych dzieci.** Na wniosek Wydz. Opieki Społecznej Magistrat zatwierdził projekt reorganizacji szkoły powszechnej Nr. 78 dla moralnie zaniedbanych dzieci. Reorganizacja idzie w tym kierunku że szkoła Nr. 78 pozostawiona będzie wyłącznie dla dzieci znajdujących się wistniejącym przy tej szkole internacie; zaś dla dzieci moralnie zaniedbanych przychodnich otwarta zostanie nowa szkoła. Zmiany te mają na celu odgrodenie wychowawców internatu od niekorzystnego częstokroć wpływu dzieci przychodnich.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodniu od 9 — 14 lipca r. b. za nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków Komisji Powszechnego Nauczania odbyły kary aresztu: 1) Lück Juliusz, Słowiańska 23—4 dni, 2) Biesiadzina Irena, Piramowicza 1—1 dzień, 3) Rozental Zalmen, Zachodnia 40—1

dzień, 4) Pion Samuel Jakaba 11—1 dzień, 5) Pion Zaawel, Jakaba 11—1 dzień, 6) Rozental Daniel, Podrzeczna 8—1 dzień, 7) Kana Józef, Mała 6, 2 dni, 8) Lipszye Szlama, Młynarska 9—1 dzień, 9) Kopalski Antoni, Kielma 41—2 dni, 10) Sinołęcki Chaim, Dolna 33—1 dzień, 11) Buchbinder Szaja, Wesoła 12—2 dni, 12) Siwek Michał, Franciszkańska 60—1 dzień, 13) Błaszczyk Antoni, Wileza, 10—1 dzień, 14) Czarnociński Maciej, Cegielniana 138—2 dni, 15) Felisiakowa Stanisława, Srebrzyńska 35—1 dzień, 16) Woźniak Jan, Żelazna 6—1 dzień, 17) Otowa Natalja, Wolna 11—1 dzień.

— **Podwyższenie opłat za leczenie.** Na wniosek Wydz. Zdrowotności Publicznej podniesione zostały z dn. 1 lipca opłaty za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i prywatnych.

I. Za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach prywatnych:

a) za chorych wewn. w szpitalach Poznańskich i Ewangelickim dziennie mk. 38.000.—,

b) za chorych chirurg. w szpitalach Poznańskich i Ewangelickim dziennie mk. 44.000.—

c) za dziecko w szpitalu Anny-Marji na oddz. wewn. dziennie mk. 25.000.—

na oddz. chirurg. dziennie mk. 28.000.—

d) za położnic w przytułkach położn. dziennie mk. 26.000.—

e) za amysłowo-chorych w Koczanówce dziennie mk. 38.000.—

za amysłowo-chorych w Warcie i Kocborowie dziennie mk. 20.000.—

f) za epileptyków w szpitalu Ewang. dziennie mk. 3.000.—

II. Za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich:

a) za chorych wewn. dziennie mk. 38.000.—,

b) za chorych chirurg. dziennie mk. 44.000.—

Począwszy od d. 1. VIII. b. r. opłaty za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i pry-

watnych będą podwyższone według orzeczeń lokalnej komisji statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania.

— **Sprawy Teatru Miejskiego.** Na sezon 1923/24 do Teatru Miejskiego zaangażowane zostały, oprócz podanych poprzednio, następujące siły artystyczne: 1) Jan Bonecki (Warszawa), 2) Albina Borska (Warszawa), 3) Paulina Apte (Warszawa), 4) Zofja Wołoszynowska (Wilno), 5) Konstanty Tatkiewicz (Warszawa), 6) Józef Wodyński (Warszawa). Z personelu miejscowego pozostają w Teatrze Miejskim w sezonie przyszłym: 1) Wacław Gurynowicz, 2) Roman Urbański, 3) Zofja Rodowiczowa, 4) Zenobja Wybrańska, 5) Tadeusz Krotke, 6) Jerzy Woskowski, 7) Karol Łabędzki oraz p. Stefan Tymowski w charakterze sekretarza administracji teatralnej.

— **Podwyższenie taryfy rzeźni miejskiej.** Na posiedzeniu Magistratu w d. 17 b. m. postanowiono z dn. 18 b. m. podnieść opłaty pobierane za ubój bydła w rzeźni miejskiej o 27 proc.

— **Wydawnictwo Magistratu.** Magistrat postanowił wydać 3000 egz. popularnej broszury p. t. „Ślub, urodzenie, zgon”, w opracowaniu prez. Rzewskiego i kierownika Urz. Stanu Cyw. k. Szwarcmana. Wydawnictwo to, przeznaczone dla szerokich sfer publiczności, zawierać będzie zbiór wiadomości i przepisów, dotyczących aktów stanu cywilnego, grających tak doniosłą rolę w życiu każdego obywatela.

— **Delegaci Nauczycielstwa w Komisji Powsz. Nauczania.** Wobec kończącej się kadencji członków Komisji Powszechnego Nauczania, którzy byli przedstawicielami nauczycielstwa m. Łodzi, i opiekunów szkolnych, odbyły się wybory przedstawicieli na nowy okres kadencji.

Wybory przedstawicieli opiekunów szkolnych dokonane zostały w

dnia 26 maja r. b. przyczem na członków Komisji Powszechnego Nauczania wybrani zostali pp.: Szymański Franciszek, Waszkiewicz Franciszek i Grochowski Bolesław; na zastępców pp.: Szenberg Motel, Muszyński Jan i Janek Antoni.

Wybory przedstawicieli nauczycielstwa m. Łodzi dokonane zostały w dnia 22, 23, 24 czerwea r. b., przyczem na członków Komisji Powszechnego Nauczania wybrani zostali pp.: Keppe Wilhelm, Harazny Antoni i Wyszacki Henryk; na zastępców pp.: Kaczanowski Jan, Marezyniecka Zofja i Wasilewski Tomasz.

— **Niezbędna pomoc.** Naskutek starań zarządu m. Łodzi — Min. Zdrowia Publicznego wyasygnowało Magistratowi Łódzkiemu tytułem subwencji na prowadzenie szpitalnictwa miejskiego samę Mk. 50 milionów.

— **Reorganizacja.** Na posiedzeniu w d. 13 b. m. Magistrat postanowił przyłączyć Oddział Badowy Tramwajów Podmiejskich do Wydziału Kanalizacji i Wodociągów. Referat Prasowy przemianowany został na Oddział Prasowy, zaś referent prasowy Magistratu m. Łodzi otrzymał tytuł Kierownika Oddziału Prasowego.

— **Podwyższenie opłat miejskich.** Na wniosek Wyzd. Zdrowotności Publicznej Magistrat na posiedzeniu d. 13 b. m. postanowił podwyższyć z d. 1 b. m. opłaty za przewóz chorych karetkami miejskimi do norm następujących:

	w dzień Mk.	w nocy Mk.
a) za przewóz chorego z domu do szpitala w śródmieściu	36,000	72,000
b) za przewóz chorego z domu do szpitala zamiejskiego	48,000	96,000
c) za przewóz chorego ze szpitala w śródmieściu do domu	24,000	
za przewóz chorego ze szpitala zamiejskiego do domu	30,000	

d) za przewóz chorego z kolei Kaliskiej do mieszkania	48,000	96,000
e) za przewóz chorego z kolei Fabrycznej do mieszkania	36,000	72,000

Miejskie opłaty sekwestracyjne podwyższone zostały jak poniżej:

a) za przypomnienie Mk. 500,—
b) za dokonanie zajęcia i sporządzenie protokoła 10 proc. samy egzekwowanej i nie mniej, niż Mk. 3000,—

c) za uszczenie należności sekwestratorowi przy dokonaniu zajęcia Mk. 3000,—

d) za dokonanie licytacji 10% samy egzekwowanej i nie mniej, niż Mk. 3000,—

e) za zejście na miejsce sekwestratora w celu uskatecznienia licytacji, gdy licytacja nie dochodzi do skatka Mk. 3000,—

f) za każdy odpis protokoła od arkusza Mk. 3000,—

— **Reorganizacja.** Magistrat postanowił wydzielić Urząd Sekwestracyjny z Głównej Kasy Miejskiej i przydzielić do Oddziału Podatkowego

— **Subsydjum.** Na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury — Magistrat postanowił udzielić subsydjum Biura Karsów dla Dorosłych w Warszawie w kwocie 500.000.— Mk.

— **Osobiste.** Z d. 1 lipca — na skutek rezygnacji — opuścił zajmowane stanowiska dr. M. Grinberg, dotychczasowy dyrektor Wydziału Finansowo-Rachunkowego oraz p. o. dyrektora zarządu głównego m. Łodzi. Obowiązki dyrektora zarządu głównego objął w zastępstwie wicedyrektor zarządu głównego, p. M. Kalinowski.

Ustępującemu dr. Grinbergowi Prezydent Magistratu postanowiło wyrazić podziękowanie za owocną pracę na zajmowanych trudnych stanowiskach, zwłaszcza zaś za wyczerpaną i pożyteczną działalność w dziedzinie podatkowości i finansów miejskich.

Ruch służbowy

№	DATA 1923 r.	Nazwisko i imię	stanowisko dawne	stanowisko obecne
49	1/V	Mogilska Zofja	kancelistka XI kat. Wydz. Handl.-Gosp.	st. kancelistka X k. Wydz. Handl.-Gosp.
50	"	Szymańska Pelagja	kancelistka XI kat. Wydz. Handl.-Gosp.	st. kancel. X kat. Wydz. Handl.-Gosp.
51	"	Dynus Eugenjusz	praktykant Wydz. Handl.-Gosp.	ml. kancel. XII kat. Wydz. Handl.-Gosp.
52	"	Baczyńska Józefa	kancelistka XI k. Wydz. Handl.-Gosp.	st. kancel. X kat. Wydz. Handl.-Gosp.
53	"	Ryczel Herman	ml. referent VII kat. Wydz. Handl.-Gosp.	ml. referent VI kat. Wydz. Handl.-Gosp.
54	"	Dolecki Władysław	st. referent V kat. Urzędu Mieszkańcow.	st. referent IV kat. Urzędu Mieszkańcow.
55	"	Truskowski Jan	st. referent V kat. Urzędu Mieszkańcow.	st. referent IV kat. Urzędu Mieszkańcow.
56	"	Gidyński Kazimierz	st. referent V kat. Urzędu Mieszkańcow.	st. referent IV kat. Urzędu Mieszkańcow.
57	"	Waleński Karol	referent VI kat. Urzędu Mieszkańcow.	referent V kat. Urzędu Mieszkańcow.
58	"	Stebelski Roman	ml. referent VII kat. Urzędu Mieszkańcow.	ml. referent. VI kat. Urzędu Mieszkańcow.
59	"	Lisiecki Stanisław	ml. referent VII kat. Urzędu Mieszkańcow.	ml. referent. VI kat. Urzędu Mieszkańcow.
60	"	Stoliński Jerzy	st. sekretarz VIII k. Urzędu Mieszkańcow.	st. sekretarz VII k. Urzędu Mieszkańcow.
61	"	Jenszke Oskar	sekretarz IX k. Urzędu Mieszkańcow.	sekret. VIII kat. Urzędu Mieszkańcow.
62	"	Słowiński Roman	sekretarz IX k. Urzędu Mieszkańcow.	sekretarz VIII kat. Urzędu Mieszkańcow.
63	"	Biskupska Helena	st. kancelistka X kat. Urzędu Mieszkańcow.	ml. sekretarz IX k. Urzędu Mieszkańcow.
64	"	Rzeszotarska Czesł.	st. kancelistka X k. Urzędu Mieszkańcow.	ml. sekretarka IX k. Urzędu Mieszkańcow.
65	"	Szymanowicz Miecz.	nieetatowy Urzędu Mieszkańcow.	ml. kancel. XII kat. Urzędu Mieszkańcow.
66	"	Tomaszewski Kaz.	praktykant Urzędu Mieszkańcow.	ml. kancel. XII kat. Urzędu Mieszkańcow.
67	"	Szłichciński Piotr	djetarjusz Urzędu Mieszkańcow.	st. sekretarz VII kat. Urzędu Mieszkańcow.
68	"	Wiercińska Helena	djetarjuszka Urzędu Mieszkańcow.	ml. sekretarka IX k. Urzędu Mieszkańcow.
69	"	Mickiewicz Adam	djetarjusz Urzędu Mieszkańcow.	sekretarz VIII k. Urzędu Mieszkańcow.
70	"	Drozdalski Ludwik	djetarjusz Urzędu Mieszkańcow.	sekretarz VIII k. Urzędu Mieszkańcow.
71	"	Olszewski Antoni	djetarjusz Urzędu Mieszkańcow.	sekretarz VIII k. Urzędu Mieszkańcow.
72	"	Otok Kacper	ml. referent VII k. Urzędu Mieszkańcow.	ml. referent VI kat. Urzędu Mieszkańcow.
73	"	Kaffankówna Leonja	st. sekretarka VIII k. Urzędu Mieszkańcow.	st. sekretarka VII k. Urzędu Mieszkańcow.

№	DATA	imię i Nazwisko	stanowisko dawne	stanowisko obecne
	1923 r.			
74	1/V	Hanczke Bronisław	sekretarz IX kateg. Urzędu Mieszkańciow.	sekretarz VIII kat. Urzędu Mieszkańciow.
75	"	Affelt Andrzej	technik VI kat. Wydz. Ośw. i Kultury	techn.-insp. gen. V k. Wydz. Ośw. i Kultury
76	"	Wyrańkiewicz Aleks.	st. sekret. VIII kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekretarz VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
77	"	Dymkowski Stanisław	referent VI k. Wydz. Ośw. i Kultury	referent V k. Wydz. Ośw. i Kultury
78	"	Jasińska Jadwiga	st. sekret. VIII kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekret. VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
79	"	Augustyniakowa Ir.	referent VI k. Wydz. Ośw. i Kultury	referent V k. Wydz. Ośw. i Kultury
80	"	Filipowicz Tadeusz	gen. sekret. IV k. Wydz. Ośw. i Kultury	gen. sekr. III k. Wydz. Ośw. i Kultury
81	"	Głowacka Helena	mł. sekret. X kat. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. sekretarka IX k. Wydz. Ośw. i Kultury
82	"	Piotrowska Kazim.	mł. sekret. X kat. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. sekretarz IX k. Wydz. Ośw. i Kultury
83	"	Wilczyńska Sabina	st. sekretarz VIII kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekretarz VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
84	"	Turski Józef	st. sekretarz VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekretarz VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
85	"	Piotrowski Józef	kier. Oddz. K. i Ośw. Pozasz. IV k. Wydz. Ośw. i Kultury	kier. Oddz. K. i Ośw. Pozasz. III k. Wydz. Ośw. i Kultury
86	"	Michalakówna Cecyl.	st. kancel. XI kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. kancelistka X k. Wydz. Ośw. i Kultury
87	"	Minorówna Anna	st. kancel. XI kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. kancelistka X k. Wydz. Ośw. i Kultury
88	"	Orłowska Stefanja	st. kancel. XI kat. Wydz. Ośw. i Kultury	st. kancelistka X k. Wydz. Ośw. i Kultury
89	"	Majerowiczówna H.	sekretarka IX kat. Wydz. Ośw. i Kultury	sekretarka VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury
90	"	Milawska Barbara	st. sekretarka VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekretarka VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
91	"	Więckowska Marja	mł. referent VII k. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. referent VI k. Wydz. Ośw. i Kultury
92	"	Pospieszńska Ad.	mł. sekretarka IX k. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. sekretarka IX k. Wydz. Ośw. i Kultury
93	"	Pianowski Kazimierz	mł. sekretarz X k. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. sekretarz IX k. Wydz. Ośw. i Kultury
94	"	Pomorska Henryka	sekretarka IX kat. Wydz. Ośw. i Kultury	sekretarka VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury
95	"	Borkowski Stefan	sekretarz IX kat. Wydz. Ośw. i Kultury	sekretarz VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury
96	"	Łatkowski Kazimierz	st. sekretarz VIII k. Wydz. Ośw. i Kultury	st. sekretarz VII k. Wydz. Ośw. i Kultury
97	"	Domański Sylwester	mł. referent VII k. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. referent VI k. Wydz. Ośw. i Kultury
98	"	Łojszczyk Wacław	mł. referent VII k. Wydz. Ośw. i Kultury	mł. referent VI k. Wydz. Ośw. i Kultury

Z życia miast polskich.

Jak będą określone opłaty miejskie w Warszawie?

Jak donosi prasa warszawska, wśród członków magistratu coraz bardziej utrwała się przekonanie, że wobec zupełnej płynności stosunków walutowych, uniemożliwiających formowanie jakichkolwiek budżetów, należy możliwie najrychlej przystąpić do określenia opłat miejskich w złotych polskich, przerachowywanych na marki według relacji, jaką ustalać będzie ministerstwo skarbu dla kursu emisyjnego złotych bonów skarbowych.

Jak słychać, w złotych polskich ma być określana przedewszystkiem taryfa tramwajowa oraz opłaty za wodę. Szczególnie te ostatnie były w markach polskich tak niskie, że eksploatacja wodociągów i kanalizacji wymagała miliardowych opłat ze strony kasy miejskiej, która nadal ich ponosić nie będzie mogła, wobec niezwykle ciężkiego położenia finansowego miasta.

Określenie tych opłat w złotych polskich ma odpowiadać najwyżej tylko 66 proc. odnośnych taryf i cen przedwojennych.

Odpowiednie wnioski w powyższych sprawach magistrat warszawski ma przedstawić na jednym z najbliższych posiedzeń rady miejskiej.

Podatki miejskie w Warszawie.

Stosownie do decyzji rady miejskiej i ministerstwa spraw wewnętrznych, magistrat warszawski przystępuje do natychmiastowego poboru całkowitej należności podatku od lokali i daniny szkolnej w wysokości wymienionej w rozstawnych w marcu r. b. nakazach płatniczych. Kwota ta będzie stanowić zaliczkę na poczet całego podatku od lokali na r. 1923, który wyniesie dla lokali mieszkalnych 72-krotnie, od lokali handlowych i przemysłowych 108-krotnie zasadnicze komorne, obliczone na

podstawie art. 2 i 3 ustawy o ochronie lokatorów z dn. 18 grudnia 1920 r. Z ogólnej kwoty, która wpłynie z tego źródła, magistrat przeznaczył, uchwałą z dn. 3 lipca r. b. 33 proc. na budowę nowych gmachów dla powszechnych szkół miejskich.

Zwolnienie bezrobotnych.

Zgodnie z zapowiedzią, od dn. 1 lipca magistrat warszawski zwolnił z powodu braku odpowiednich funduszy wszystkich zatrudnionych na robotach miejskich bezrobotnych.

Siedlce.

Wobec niezwykle dotkliwego braku w Siedlech lokali szkolnych i lokali potrzebnych na użytek nauczycielski, jak biblioteka, muzeum, sala zebrań, a dalej dla Rady szkolnej powiatowej i biur inspektoratu szkolnego okręgowego, nauczycielstwo szkół powszechnych pow. siedleckiego postanowiło przystąpić do budowy gmachu w Siedlech, któryby zaspokoił wspomniane potrzeby, a prócz tego, pomieścił spółdzielnię i kasę samopomocy nauczycielstwa i dwie pełne 7-klasowe szkoły powszechne. Nauczycielstwo pow. siedleckiego opodatkowało się dobrowolnie na cel powyższy (200.000 mk. strącane w 4 ratach z poborów miesięcznych) i wybrało celem szybkiego zrealizowania tych zamierzeń komitet wykonawczy. Jednocześnie nauczycielstwo prosiło na członków honorowych budowy „Doma szkoły powszechnej i nauczyciela” J. E. ks. biskupa Podlaskiego, pp. postów Sadziewicza i Niedbalskiego, starostę p. Kościelca, prezesa Rady miejskiej p. Neamana, prezydenta Siedlec p. Wolfke, przew. rady szkolnej p. Chrzanowskiego i inspektora szkolnego p. Łukasiewicza.

Kolonja lecznicza w Busku.

Magistrat warszawski zdecydował zakupienie 5-ciu udziałów budującej się w Busku kolonji leczniczej dziecięcej im. d-ra Józefa Brudzińskiego, kosztem 25 milj. mk. Wzamian za

to zakład będzie przyjmował dzieci, wysyłane przez miasto na warunkach ulgowych. Dzięki temu wydatek na udziały zamortyzuje się w najbliższej przyszłości, ponieważ Warszawa wysyła corocznie do Buska około 30 dzieci.

Zaległe podatki w złotych polskich.

Na ostatniemu posiedzeniu magistratu warszawskiego przyjęty został

wniosek, aby w stosunku do zaległych podatków miejskich zastosowany został w przyszłości złoty obliczeniowy. Wniosek powyższy ma na celu uchronienie kasy miejskiej przed stratami, wynikającymi ze spadku kursu marki polskiej. Wniosek ten wymaga jeszcze przyjęcia przez radę miejską oraz zatwierdzenia władz nadzorczych.

Treść numeru 31-go:

Podstawy rozbudowy miast. (Dokończenie).—

Piękna uroczystość.—

Zatwierdzenie wyborów do Rady Miejskiej.—

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik № 32 w sprawie nadsyłania Referatowi Prasowemu odpisów sprawozdań kwartalnych z działalności poszczególnych resortów Zarządu Miejskiego.— Okólnik № 33 w sprawie wysokości mnożnika na m. lipiec 1923 r. oraz narazie na miesiąc sierpień 1923 roku.—

Kronika miejska.— Ruch służbowy.— Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Urząd Sekwestracyjny m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 25 lipca 1923 r. odbędą się licytacje ruchomości niżej poanych osób za nie wpłacone podatki. Wegnera Adolfa, Pieprzowa 7, stół. Libermana, Skwerowa 1, szafa. Ch. Hochberga, Kamienna 2, lustro. Dr. Neufeldowej, Nowomiejska 3, sofa. Borenberga, Nowomiejska 31, 2 paltta jasne. Trykieta Adolfa, Krucza 19, stół. Kohna Sz. M. Północna 4-297, tremo. Szarfnasa Symcha, Północna 22, szafa oszklona. Sendora S. Zgierska 11, maszyna do szycia. Szwarcza S. Mindto G. Wolborska 18-201. Goldberg Wolf, Nowomiejska № 22, Rotenberga L. Pańska 12, szafa. Chabański A. Cmentarna 3, 2 szafy, otomana. Natana Etmana, Al. 1-go Maja 39, biurko, szafa, otomana. Chimowicza Jonesa, Nowomiejska 28, 4 garnitury męskie, Klebanowa, Zachodnia 23, garnitury męskie. Milsztajna L. Zachodnia 23, fortepian. Pacanowskiego Jakuba, Al. 1-go Maja 52, szafa, stół, otomana. Czapnika Jakuba, Wschodnia 64, szafa. Arona Elenberga, Dzielna 22, szafa. A. Trenkiela, Cegielniana 71, szafa z lustrem. Wołkowicza A. Nowomiejska 6, 3 sztuki towaru. Nadla M. Nowomiejska 27, kredens i stół. Rozenberga, Nowomiejska 31, 36 sztuk towaru. A. Hajnego, Pomorska 24, 50 par bacików. Sz. Frogera Pomorska 46, maszyna do szycia, zegar, komoda z lustrem. H. Rozena, Południowa 25, otomana, pianino, kredens i pomocnik, Lipskiego Eljasza Cegielniana 47, 2 szafy i stół. Felsensztajna M. Skłodowa 17, 2 kapy. Najstrowicza Al. Dzielna 20, 1 sztuka towaru. Lipszyca, Cegielniana 19, tremo. Cukierniana Szl. Kamienna 18, szafa i stół. Szellera, Smugowa 12, pianino. Najdelmana, Cegielniana 7, szafa. Michałowicza Ch. Żurawia 10, stół. Pika Dawida, Piotrkowska 38, 2 sztuki woalu. Klajnmana M. Cegielniana 4, zegar. Kupczyka Tomasza, Okrzeja Koziny 21, szafa, kredens, stół, 3 krzesła i stół do kwiatów.

Dnia 26 lipca 1923 r. o godz. 9-iej rano: Bichera B., Piotrkowska 56, Kasa. Przedeckiego Szmula, Andrzeja 48, kredens. Mordkiewicza A., Piotrkowska 109, 2 garnitury. Hofmana R., Wólczańska 91, pianino. Leonowa P., Kilińskiego 107, rower № 3041. Engla Sz., Gubernatorska 38, szafa. Gantza M., Nawrot 34, kanapa. Rosiaka A., Juliusza 29, kanapa. Cyglera M., Andrzeja 33, 6 krzesel. Traubego Karola, Andrzeja 46, 4 krzesła i 3 krzesła. Domanowicza R., Andrzeja 31, szafa. Tabakmana M., Andrzeja 24, zegar. Groszlika A., Al. Kościuszki 27, otomana. Wajsa H., Andrzeja 24, 3 krzesła. Wygockiego W., Widzewska 91, szafa do rzeczy. Panka Szlamy, Dęwnowska 33, marynarka, Hajmana Stefana, Andrzeja 32, zegar. Hanke Wanda i Elżbieta, Karolewska 16, zegar. Szachnerowicza, Piotrkowska 58, 1 sztuka weluru. Lichtenberga, Piotrkowska 64, kasa ogniotrwała. Stefanusa J., Nawrot 13, komoda, szafa, otomana. Nelkena Juljana, Targowa 15, stół i leżanka.

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.